

Előfizetési.árak :

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak :

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánkozásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

V. évfolyam.

Szászsebes, 1901. Április 2.

27. szám.

Erdészeti altisztek.

Ez alatt a fölírás alatt találják tisztelt olvasóink azt a cikket, melyet a folyó év február havában megindított „Magyar Erdész” című lapból vettünk át. A cikk ránk nézve két irányban is fölötte érdekes és ez készített leginkább arra, hogy teljes egészében átvegyük, alkalmat nyervén ez által arra, hogy a magunk álláspontunkból némi megjegyzéseket fűzzünk hozzá.

Érdekel minket a közlemény annyiból, mert élénk világot vett arra, hogy milyen nagy ereje és hatalma van az összetartásnak és szövetkezésnek, melyeknek oly szép példáját látjuk az ungvári tisztelt kartársaink segélyező egyesületének megalapításánál s arra is, hogy az ilyen szép és nemes czélú munkálkodás a magasabb körökben is élénk viszhangra és támogatásra lel. Hangoztatjuk mink ezt évek óta, de sajnálattal kell beismernünk, hogy még mindig nagyon távol állunk a sikernek és eredménynek attól a fokától, a melyről ábrándoztunk, a minek magyarázatát különben abban véljük találhatni, hogy erre vonatkozó szavunk kiáltó szó volt a pusztában s csak kevesen hallották meg azt, különösen pedig abban, hogy az elüljárók nagy része nem szentelt annyi figyelmet alantaisai anyagi jólétének, mint a

mennyit ez a fontos és életbevágó kérdés méltán megérdemelt volna. Hiába, a sok nemeslelkű között még önző föllebbvalók is akadnak, kik még arra is képesek, hogy alantasuk amúgy is kevés szabad idejét, sőt gyakran még családtagjaik munkaerejét is saját, önző czéljaikra felhasználják. Mintha bizon annak a szegény altisztnak a szolgálaton kívül szabadon maradt idejét nem lehetne a saját jólétének előmozdítására is fordítani. Jó szerencse különben, hogy ilyen kivételes esetekkel csak ritkán találkozunk, mert bizon szomorú világ lenne az, ha a legfelső foktól kezdve lefelé a fölöttes mind kiélteni igyekeznék alantasát.

És itt az a másik pont, mely minket a közleménynek a „Magyar Erdész” hasábjain történt megjelenésénél érdekel s melynek egy pár szót szentelni akarunk.

A közlemény ismételten hangoztatja az erdészeti altisztek és erdőszolgák sanyaru helyzetét s midőn ezt teszi, éppen azokról szól, a kiknek még aránylag az összes erdészeti altisztek között a legtűrhetőbb sorsuk van, tudniillik a kincstáriakról. Uram-Istenem, mennyivel jobb sorban vannak ezek száz és ezer járási, községi és magánuradalmi kartársuknál!

A „Magyar Erdész” tudtunkkal programjába vette az erdészet összes érdekeinek szolgálatát s így nem zárkozhatik el az elől, hogy az erdőtiszteké mellett az altisztek viszonyaival és ügyeivel is foglalkozzék, mert hiszen a nagy gépezetnek ezek is igen fontos

részei s bizon mig az összes részek nincsenek teljesen rendben, addig az egésznek helyes összeműködése is fölötte kérdéses.

Nagy fontosságot tulajdonítunk annak, hogy az erdőtiszt uraknak lépten nyomon alkalmuk nyiljék nem tudomást szerezni róla, — mert hiszen teljes lehetetlen, hogy azzal ne birjanak, — hanem folyton szem előtt látni azt a gyakran türhetlen helyzetet melyben alantasaik sinylenek, mert ez által utóvégre is belátják azt, hogy végre is szakítani kell a régi vaskalapos-sággal és konzervativizmussal és elismerni, hogy a kor szelleme minden téren megkívánja a teret hódításai számára.

Véleményünk szerint eddig is az volt a legnagyobb hiba, hogy eltekintve a magas kincstártól, mely a legutóbbi időkben az egész vonalon gondoskodott összes alkalmazottjai helyzetének javításáról, másutt a szegény erdészeti és vadászati altisztek sorsával vajmi keveset törődtek, talán éppen azért, mert érdekükben olyan helyen, mely erre kiválóan hivatott lett volna, alig lett szó emelve. Az erdészeti érdekeknek egyedüli szószólója évtizedek óta csak az országos erdészeti egyesület havi folyóirata, az Erdészeti Lapok volt, melynek bizon ha kezdetétől fogva mostanig összes lapjait átlapozzuk, alig találunk benne egy csipetnyi olyan közleményt, mely az erdészeti altiszti személyzettel általánosságban foglalkozott volna s ha volt is ilyenekről szó, azok kizárólag kincstáriak voltak s akkor lett csak róluk

említés téve, ha reájuk, személyi vagy szolgálati viszonyaikra vonatkozó valamely ministeri rendelet közlése vált szükségessé, szóval nem volt az egyéb a sablónos hivatalos érdeklődésnél, mely ritkán szokta túllépni azt a határt, a meddig éppen elmenni „muszáj“.

Legujabb laptársunk, a Magyar Erdész tudtunkkal teljesen független és minden befolyástól mentes kezekben s így abban a szerencsés helyzetben van, hogy a való tényeknek és a tiszta igazságnak szószólója lehet. Bizonyára nagy szolgálatokra van hivatva erdészetünk terén ez a lap, ha teljes függetlensége tudatában rá mutat mindazokra a hiányokra, melyek erdészetünk terén még mindig olyan sűrűn tapasztalhatók s melyek közt az első helyet a személyzetnek sok helyütt még igen sanyaru sorsa foglalja el s midőn azt mondjuk, hogy a személyzeté, ez alatt nem csak pusztán az altiszti értjük, mert tagadhatlan, hogy az erdőtisztek között is sok van olyan állásban és helyzetben, a mely éppen nem irigylésre méltó.

A Magyar Erdész nagy és megbecsülhetlen szolgálatokat tehet az erdészeti altisztek személyi és szolgálati ügyeinek tárgyalásával annál inkább, mert olvasói sorába legnagyobb részt az erdőtiszteket így tehát azokat számíthatja, kik első sorban vannak hivatva alantasaik helyzetének javításáról gondoskodni és azt előmozdítani. Üdvözljük ts ezen a téren tisztelt laptársunkat, de egyuttal kérjük, hogy nézzen

Farkaslesen.

Irta: Tanos Pál. A „Magyarország“ után.

Nagy hideg van hetek óta. Most is sok a panasz, hogy megfagynak az emberek s hogy nagyon meg-sokasodtak a farkasok. De azért távolról sincs ez a mostani hidegség olyan nagy, mint a milyen volt régen, amikor még én is fiatal voltam s amikor a legjobb bunda, a legmelegebb ruha se adott ellene elég-séges védelmet. Nap-nap ntán 30—32 fokot mutatott az összezsugorodott kéneső. Át meg átfagyott az a nagy hó, amely a már előbb csontkeménynyé vált földre esett s szinte kísértetiesen hangzott a csikorgása, ha jártunk benne.

A határszél magas hegységeiből levonult és Oláh-országból, a Balkán vad szakadékaiból átvándorolt

farkascsoordák a mi síkföldünket is felosztották maguk között.

Minduntalan hallottunk egy-egy megfagyott emberről, aki reggel elment hazulról a dolga után s aki este elmaradt, nem tért haza többé.

Itt egy pár rossz csizma, amott meg éppen csak egy törött hegedű maradt meg a volt gazdájuk hirmondójának.

A csizma a mi postásunké volt, az a rossz hegedű pedig az Ácsi cigányé, akinek még a bocskorait is felfalták.

Az emberek rémületükben már kimozdulni se mertek a falujukból, különösen a mióta egyhelyütt még a csendőrőrsjáratot is megtámadták azok a vérengző bestiák.

* * *

A mi erdőkön is öt csikasz vert tanyát s csak-hamar sok kárt tettek, leginkább a szarvasainkban. Az embereket itt még nem támadták meg, valószínűleg azért, mert duskálhattak a vadakban. Mindig többesben

még kissé mélyebben ebbe a dologba s vegyen magának fáradságot tág ismeretsége körében adatokat gyűjteni az erdészeti altisztek nagy részénél uralkodó olyan nyomorról, melyről még csak a kincstári altiszteknek sincsen fogalmuk s ha ezt megtette, akkor fogja csak belátni, hogy mily hálás tere mutatkozik neki itt, ha nyomatékos szavát a helyzet javulása érdekében felemelni akarja.

Erdészeti altisztek egyesülete.

(A Magyar Erdész után.)

Mostohán javadalmazott altisztjeink és az erdőszolgák érezve sanyaru helyzetüket és a család fenntartásának reájok folyton súlyosodó nehézségeit, valamint hallgatva a kor kívánalmára, mely a bajokat és nélkülözéseket az önszegélyező-egyesületek, szövetkezetek létesítése s felállításával igyekszik enyhíteni, némely kincstári uradalmakban, így az ungvári m. kir. főerdőhivatal kerületében alkalmazásban levő erdészeti altisztek és szolgák 1898. évben segélyező-egyesületet létesítettek, melynek alapszabályait a belügyminister jóváhagyván, az alig 3 éve működő önszegélyező-egyesület biztos alapra fektetve, immár virágzásnak indult.

Ama szálló ige, hogy „segíts magadon, az Isten is megsegít” ezen egyesületnél valóban érvényesül, mert nemcsak a tagsági díjak rendes beszédese és tiszta kezelése van itt biztosítva, hanem a társadalom különféle osztályai részéről is mindenkor nyilvánuló jóakarat reményen felül ad lendületet ezen segítő-egyesületnek.

A segélyező-egyesület jelenleg 68 tagot számlál s ezek kötelesek egyenként évi 12 koronát havonkénti

egyenlő részletekben nyugbérézésük napjáig az egyesület pénztárába tagdíj fejében fizetni.

Ezen tagdíjakból és az évenként Perecsenyben rendezni szokott táncmulatságok tiszta jövedelméből ma 5433 K. 41 fi. tőkével rendelkezik, mely az osztrák-magyar I. általános tisztviselőegylet bánya- és erdészeti tisztii takaré- és előlegtársulatánál van 6% kamat mellett elhelyezve.

Az egyesületi tagok részére a segélynyújtás: tartós betegség, baleset, halálozás s különösen a temetkezési költségek viselése alkalmával történik. Halálozás esetén a temetkezési költségre a tőke kamataiból a következő arányban fog esetleg már a folyó évben, a segítség kiadatni:

1. ha a rendes tag kiskoru gyermeke halt el 40 K;
2. ha neje halt el 60 K.;
3. a rendes tag elhalálása esetére 100 K. segítséget kap a hátragyott család.

Ha tekintjük, hogy az egylet aránylag rövid idő alatt ily tőkét tudott önadakozásból összegyűjteni s ha tudjuk, hogy az adakozás minden nagyobb megterhelés nélkül egészen megszokott módon folyik, úgy hogy eddig egy tag sem vonta ki magát és vissza nem lépett a tagsági díjak befizetésétől, sőt a tagok száma szaporodik, — akkor bátran lehet reményleni, hogy az egylet pénztára oly tekintélyes összegre szaporodik, melynek fele része után eső kamatok elégségesek lesznek a tagok segélyezésére, — a tőkének másik felével pedig az egylet valamely nyugdíj intézetbe mint rendes tag fog belépni s az onnan nyert kamatokkal fogja vagyonát szaporítani és fizetési képességét emelni.

Nem célunk az „ungvári m. kir. főerdőhivatali kerület altiszti személyzetét segélyező egyesület” alapszabályait egész részleteiben ismertetni, egyedül főbb vonalaiban az érdekeltek figyelmét utánzó például kívántuk ezen üdvös intézményre fölhívni s jelezni, hogy a bibliai

mutakoztak, leginkább a favágóknak, akik ezidőtájt, bár az ő jó fejszéikkel felfegyverzetten, soha más-kepp nem mentek az erdőre, csak együtt valamennyien. Aki a közös indulásról elkésett, az azon a napon otthon is maradt. Az erdőőrök is vagy együtt vagy szintén a favágók karavánjával jöttek-mentek. A dolguk is ezek között volt, meg a személyes biztonságuk is. A máskor ezidőtájt gyakori erdei kártételek ellen semmi se nyújthatott volna akkora védelmet, mint a farkasok otléte. Vagy pedig én vélem jártak az erdőőrök, aki már magam se tartottam tanácsosok az egyedül való barangolást és egy farkasfalkával való találkozást. Nem bátorság kérdése, hanem az egyszerű józan ész dolga volt ez, amikor éjjelenként be lehetett hallani a faluba annak a rettenetes csordának a borzalmas üvöltését, amelynek félelmes bangjai még a velőbe is behatolnak.

De másod-, harmadmagammal minden nap összejártam az erdőt, keresve a farkasokat is s mégis egy egész héten át csak a nyomaikat láthattam; a régiebb

vagy az újabb gyilkosságaiknak a színhelyét és maradványait a vértől pirosló hóban. Egy-egy szarvas vagy őz volt az áldozatuk mindenütt.

Egy kis vadetető szénás pajtám volt az erdőn, melyet a mult nyáron is a legillatosabb erdei szénával tömtünk tele, hogy ha nagy tél lesz, legyen, a mi koplaló vadjainkat az éhenhalástól megmentse. Erre rájártak és csipegettek belőle a szarvasok enyhe teleken is s az ott berendezett lesfárol sok gyanutlan szarvas-tenének oltottuk már ki az életét. Soha az a pajta, a beléje halmozott széna jobb szolgálatot még nem tett, az erdő nyomorba jutott proletárjai által azelőtt oly tömegesen látogatva még soha nem volt, mint ezen a télen. Szemlátomást fogyott belőle az a jó takarmány, amelyhez minden oldalról hozzá is férhettek. Nemcsak szarvasok és őzek, hanem még a nyulak is rednes kosztosaivá szegődtek s fogyasztották azt rohamosan, holott más rendes teleken meg szokott maradni annak a szénának a legnagyobb része.

Csakhogy most vesztükre is szolgált ez a terített

elvetett mustármagból kellő ápolás és gondozás mellett terebélyes fa fog nőni.

Nemcsak a főerdőhivatal tisztikara, de Ung vármegye értelmisége, a hegyvidék jobb módu vállalkozói készséggel és odaadó szeretettel támogatják ezen egyesületet.

Legutóbb tartott évi közgyűlésük alkalmával az egyesület tagjai — egyesületük erkölcsi tekintélye és anyagi helyzetének emelése céljából — diszelnökül: Török József gróf Ungmegye főispánját és ungvári Rónay Antal m. ki. főerdőtanácsost sikerült megnyerniök, elnökül pedig Takács Miklós m. kir. erdőrendező-erdészt választották meg, mely tisztelet ezen urak a legkészségesebben elfogadták s az egyelet támogatását minden telhető módon elősegíteni megígérték.

Nem is lehet csodálkozni eme szokatlan jóakaratu érdeklődés nyilvánulásán, mert aki ismeri a hegyvidéken alkalmazott kincstári erdőörök és erdőszolgáknak fáradságos szolgálatukkal arányban nem álló inséges helyzetét, lehetetlen elzárkózni anyagi érdekük jobba tételére irányuló törekvésük elől.

Amint tudjuk, az összes kincstári erdőhatóságok közül a besztercebányai, mármaros-szigeti és ungváriban alkalmazott erdészeti altisztek és szolgák bírnak ily segítőegyesülettel s minthogy ezen egyesületek céljaiknak megfelelőleg működnek, nem mulaszthatjuk el a többi hasonló sorsban létező altiszteknek ugyanilyen segítő egyesület felállítását, követő például, melegen ajánlani.

A vizslák tavaszi idomítása.

Irta: Fónagy József.

(Mutatvány a Zoologiai Lapokból.)

(Folytatás és vége)

Hála Isten, hogy nincs ez mindenütt így! Vannak jóra való vadörök, igen tisztességes hivatásos vadászok is. a kik a vadat is, meg a vizslát is szeretik és tudnak

asztal az odazarándokló vadaknak. Mert a hozzánk berontott martalócz fenevadak csakhamar kitapasztalták, hogy ez a hely valóságos terített asztal az ő számukra is s csakhamar itt vitték véghez az ő legnagyobb vérengzéseiket. Hanem ez szolgált a farkasok vesztére is. Mert itt törtünk végre sikerrel az ő életükre arról a lesfáról, amelynek a koronájában oly jó és biztos lesőhely rejtőzködött.

Megkísérlett hajtóvadászataink nem vezettek eredményre. Ha ott voltak is az ordasok az egyik vagy a másik hajtásban, mindannyiszor ki is menekültek belőle szerencsésen vagy lövés nélkül a mindig csoportokban járt hajtók között, vagy célzttévesztett lövések kíséretében az izgatott puskások mellett. Se a bátortalan hajtókat — pedig ezek voltak a falu legbátrabbjai — nem lehetett arra szorítani, hogy rendes emberláncban hatoljanak az erdő sűrűségein keresztül, se pedig az idegessé lett puskásokra nem volt mód a kellő higgadságot erőszakolni.

Ezért hát esti lesre jártunk innen fogva minden

mindenről mindent, mert a jó vizsla megmutat mindent ám! Tudja a jó vadász a keltés napján, hogy itt ennyi fogoly kelt ki, itt meg ennyi. tudja szomorodott szívvél, hogy ez az eső ebből ennyit, abból meg annyit pusztított el, felnevekedett ennyi és ennyi, ezek itt vannak, ha felverem őket, oda vagy amoda szállnak.

A jó vadásznak úgy kell ismernie vadjait, mint a saját zsebét, ezt pedig csak vizsla segítségével érheti el.

Ha nem járok ki területemre, vagy, a mi még örültebb nem engedném meg azt, hogy vadászom vagy vadöröm mehesse kutyával a területre, ugyan hova lennének! Ha én nem járok ki, nincsen respektus, nincsen, a ki a területtel törődnék, az a vadór sem lelkesedik, ha az ő kis fizetését könnyű szerrel szerezheti meg, annál jobb, csak alkalmat kell adni, készen van a romlás.

A vadöröket, hivatásos vadászokat oktatni, tanítani, bevezetni kell, ugyan melyik idő alkalmas erre? Csak a tavasz, mert a mikor vadászat van, te is, én is, a vadász is, kutya is és mindenki csak romlik és nem javul, egyedül csak a lövő képessége halad előre, ez azonban még nem a vadász!

Óriási hibánk nekünk az, hogy a vadászszemélyzetünket nincsen a ki tanítsa. azokat feltétlenül a vadász uraknak kellene tanítani, ehhez azonban nemcsak tudás, hanem szív és lélek is kell, hogy kívánhatnánk attól a vadórtól intelligenciát, mikor nincs kitől tanulni.

Alig hiszem, hogy lenne a tavaszi kijárásnak valaki ellensége, de ha van valaki, annak sem vadóre, sem területe jó nem lehet, mert mindkettőt ápolni kell, ha pedig nem járok kint tavasszal vagy olyankor, a mikor vadászni nem lehet, sem területemet, sem személyzetemet nem ismerhetem.

Egy igen intelligens vadász, előttem nagy vadázstekintély, báró Hammerstein, azt mondja nekem: „Kérem,

délután. Ketten-ketten ugyanegy leshelyre. Egy magas leshelyünk volt kettőnk számára a szénáspajtánál, ahol legtöbb kilátásunk is lehetett a — találkozásra. Egy másikat pedig hamarosan hevenyészttünk egy nagy tölgyfa ágai között, olyan helyen. ahol a hóba taposott csapásaik tanúsága szerint rendes váltójuk volt az ordasoknak. Csak azt a fontos dolgot nem tudtuk, hogy mikor szoktak ott megfordulni. Ezen a fán két puskás leste esténként a jó szerencsét. Én magam pedig, szintén másodmagammal, a szénáetetőknél álló rendes lesfánkra másztam föl minden alkonyatkor, mert reméltem, hogy itt, a szarvasok ezen szokott gyülekező helyén, leginkább juthatok lövéshez.

Órákon át dideregtünk, majdnem megfagyttunk az iszonyatos hidegben azon a nagyon is szellős leshelyen. Egyik nap a másik után mult, egyik eredménytelen lest a másik követte. Nemcsak hogy lövéshez nem juthattunk, de még csak nem is láthattuk a farkasokat. noha minden reggel megtaláltuk a friss nyomait az ő vérengzéseiknek. Nyilvánvaló volt, hogy

az nagyszerű dolog, a mit önök tesznek tavasszal a területen. A minap megkérdeztem fővadászukat, hogy here és rét kaszálásakor nagyon sok fogolyfészek pusztul-e önöknél? Nálam rengeteget kaszálnak ki. Fővadász röviden azt mondja, hogy: „Nálunk igen keveset kaszálunk ki, szóra sem érdemes”.

Megkérdezem, hogy mi lehet ennek az oka? Fővadászuk egyszerűen azt feleli, hogy: „Mi nem engedjük a foglyokat a herébe és rétre fészkelni, kényszerítjük őket, hogy rozs vagy búza szélén fészkeljenek”. — „Ez mind szép dolog, de mi úton kényszerítik?” — „Úgy kényszerítjük, hogy az ilyen helyeket nap-nap mellett vizslával kikeressük, a fészkeket elrontjuk, ha tojás van, azt otthon kiköltetjük, de lehetőleg nem engedjük a foglyokat olyan helyen fészkelni, a hol korán kaszálnak”.

Meg volt a báró úr hatva, ő is követte ezt az eljárást nagy hálálkodással.

A fogoly, talán sükségtelen mondanom is, hogy majdnem helyhez kötött madár, az nemcsak egy évben, de évről-évre megtartja helyét, ha azt most felferem, ismét visszajön helyére. Ha a területen ragadozó van, az ilyen megzavarás néha jót is tesz, mert éberebb, óvatosabb lesz a madár, sokkal jobban tud vigyázni magára, sokkal kitanultabb lesz az elsőkésekben és bizony erre sokszor van süksége, mert alig van terület ragadozó nélkül, ott pedig, a hol sem az úr, sem személyzete nem néz a terület után, ott ugyan hogyné volna?

A tavasszal kijáró vadász, legyen az úr vagy hivatasos óriási kárt tesz, de nem a hasznos-, hanem a kártékonyban, hogy mi módon, azt már fentebb elmondottam, de a szobában ülő vadász semmi esetre sem tesz hasznót, de feltétlenül kárt, még a maga egészségében is.

Ne vedd rossz néven, kedves vadásztársam, ha netalán a tavaszi kijárásnak ellensége volnál, de első

sorban én vadász vagyok és a vadat, azt hiszem, kevés ember szereti jobban nálamnál; én ha a kutyám kedvéért járok is ki, de első és legfőbb a vad, szeretem azt lőni is, de igazán szeretem ápolni is, ne vedd rossz néven azt, hogy nézetedet nem osztom, én nem török feletted pálczá, csak nézeteink eltérők, ha pedig behatóan foglalkozol ezen témával, belátod magad is, hogy némi igazam van.

Sokat foglalkozom a vsdászattal, de nemesak lövészettel, hanem a vad gondozásával, óvásával különösen pedig a személyélyzettel és a mellékes eszközökkel, sokat bujom a területet és különösen tavasszal, igaz vadász-szívből merem állítani, hogy csak az az igazi haszon, a mit tavasszal tehetünk, ősszel, télen csak pusztitunk, tavasszal teremünk, tavasszal kell tanítani feltétlenül az elrontott vizslát, tavasszal érintkezhethetünk vadászszemélyzetünkkel tavasszal oktathatjuk őket a jóra, nemesre.

Kiszámíthatatlan több haszonnal jár a tavaszi vizslaidomítás minden tekintetben, mint akármilyen szalonkázás.

Tavasszal, szerintem, két mulatságnak kellene lenni. a rókaásásnak és vizslaidomításnak. így haladna igazán előre a mi vadászügyünk, mely hogy rossz viszonyok között van, annak első sorban mi vadászok vagyunk okai.

Olvasóink névjegyzéke.

(Folytatás.)

Moson megye: 2.

1. Pék István	Rajka
2. Nagy István	Moson.

Nagy Küküllő megye: 13

1. Kacsó Sándor	Samagyom
2. Gergely Áron	Datk

nem este, hanem éjnek idején rohanják meg az áldozataikat. De hát ha lehetne is a fehér hó segítségével valahogy lőni az éjjeli sötéttségben; az nem lehetséges, hogy ott abban a nagy hidegben, kibírjon valaki annyi időt mozdulatlanul, a megfagyás veszélye nélkül. Szerencsére azonban az idő kereke fordult egy nagyot hirtelen. Megenyhült az idő s elkezdett újra esni a hó. Na most! Ma kihuzzuk az időt, ha kell éjfélig is. S este is oly sűrűn, oly nagy pihékben havazott, hogy csak alig pár lépésre láthattunk miatta. Alig néhány óra alatt már bennünket is vastagon lepett be a hó s lest álló vadász bizonyára még sohase olvadt annyira össze a környezetével, mint mi akkor ott a fa havas ágaival.

Az est homályát már teljesen föl váltotta a korán beállott éj sötétsége s a hóvilág csak arra volt jó, hogy mozogni lássam a pajta körül a mindinkább szaporodó fekete alakokat. A lábuk alatt csikorgott a hó, amint jöttek-mentek; a fogaik között ropogott a széna, a mint lakmároztak s néha-néha mintha aczél-

pengék csengtek volna össze, amint az agancsok szándékosan vagy véletlenül érintkeztek.

Egészen el voltam merülve ebbe a szép képbe, amikor egyszerre óriás robajjal törtetett el alattam minden, ami ott élő volt. Szarvasok, őzek, nyulak össze-vissza, nagy rémületükben még egymásnak is nekirohanva. Északi szellő lengedezett s ez hozta közéjük a felülről lopózkodó farkasok rettentő zsinatját, amelytől minden épkézláb állat eszeveszetten iparkodott menekülni. De mint a vilám, úgy csaptak rájuk a már egészen közelükbe sompolygott fenevadak. Egy pillanat alatt elérték a leghátulsó szarvasok egyikét s ahányan voltak, mindannyian erre az egyre támadtak közös akarattal és közös erővel s pár másodperc alatt már le is teperték szegényt a hóba, egészen közel én hozzám. Sohasem felejttem el azt a kétségbeesett segélykiáltást, amit ez a szerencsétlen állat halála küszöbén hangoztatott. Azóta se hallottam többé hozzá hasonlót.

Csak egy sötétlő tömeget láttam magam előtt a hóban hömpölyögni s a szarvas nagyobb és hasonló-

3. Lengyel Albert	Alsó-Rákos
4. Krecsún János	Szent-Ágota
5. László István	Felmér
6. Teutschlösser Mihály	Hégen
7. Tefeki Vilmos	Kóhalom
8. Szakács József	Nagy Sáros
9. Zelch Péter	Segesvár
10. Farkas Lajos	Nagy Ekemező
11. Icsa Károly	Sövényesség
12. Zikéli Frigyes	Apold
13. Matyasovszky Antal	Nagy-Sink.

Nógrád megye: 14.

1. Kovács János	Salgó-Bánya
2. Takács József	Selyp
2. Szigeti József	Podrecsán
4. Demkóvics János	Podrecsán
5. Bolcsó József	Dorogháza
6. Králik András	Lupocs
7. Machay Pál	Vámosfalva
8. Sáfár Pál	Nógrád-Berezel
9. Süle István	Pusztasügy
10. Paszinger Mihály	Pencz
11. Virlics Gyula	Litke
12. Lehe Ferencz	Alsó-Petény
13. Szlonka József	Nógrád-Kálló
14. Makky Gyula	P. Dorog.

Nyitra megye: 22.

1. Obornyik János	Ujlak
2. Stenczinger Sándor	Mocsonok
3. Stenczinger Ede	Racsicz-Zabava
4. Papp Sándor	Privigye
5. Cserfai Endre	Krajna
6. Vadkerty Ménéhért	Miava
7. Berger Antal	Janofalu
8. Erdészeti személyzet	Moraván
9. Schneider Lajos	Érsek-Ujvár
10. Szentgyörgyi József	Csornok
11. Szlimák János	Nyitra Kolos
12. Valkó János	Nyitra Kolos
13. Ratimonszky Gábor	Sarló-Kajsa
14. Szathmáry Mihály	Nyitra Kolos
15. Tichy Ferencz	Tormos
16. Pirchann Fridolin	Alsó Köröskény

17. Kmostinecz János	Rudnó
18. Harangozó Emil	Nyitra Bajna
19. Falda Antal	Ó-Tura
20. Nachtnabl Ignác	Stanisty
21. Oberkirch Gyula	Lubina
22. Danis Gyula	Érsek-Ujvár

Különfelek.

Brehm könyve. Az állatok világa című munkából a 20-ik füzet most hagyta el a sajtót. E füzet — melyhez a kiadóczég színes nyomatu mű-mellékletet csatolt — az első kötet végét ér. A füzet-hez csatolt tartalomjegyzékből azt látjuk, hogy az állatok világának eddig közreadott husz füzetéhez 17 képet külön mellékeltek és hogy a szöveg közé nyomott képek száma meghaladja a 170-et. Hogy az első kötet könnyen áttekinthető legyen és hogy a keresett részt az olvasó azonnal megtalálja, a szerkesztő igen kitűnő tartalomjegyzéket csatolt. Az állatok világa a Légrády testvérek kiadásában jelenik meg s a nevezett cégnél (váczi körút 78) úgy füzetenként, mint önálló kötetben is megrendelhető. Egy-egy füzet ára 80 fillér. Az első kötethez a bekötési tábla 3 koronaért kapható.

Meggyilkolt főerdész. Szegzadról írják: Mayer Károly főerdész, aki ellen a minap merényletet követtek el, a kórházban operáció után meghalt. Mayer 52 éves volt. Montenuovo Alfréd herceg 1000 korona jutalmat tűzött ki annak, aki a csendőrséget a merénylő nyomára vezeti. Mayer tulszigoru volt és ezért gyűlölték annyira, hogy még a jutalom sem csábít senkit a feljelentésre.

Pártoljuk a honipart! Magyarország legnagyobb rózsa és kertészeti telep kezelősege most bocsajtotta ki ez idei feltűnést keltő bő tartalommal és magyarázatokkal ellátott nagy képes árjegyzékét.

E roppant nagy kiterjedésű kertészeti telep a legkényesebb igényeket is kielégíti s kapható százezrivel is a folyton virító remontant szegfű, óriási Japani

színü teste miatt csak alig-alig lehetett egy-egy farkast megkülönböztetni. A sötétség miatt a puska célzombját se lehetett látni s így csak kétségbeejtően bizonytalan lövésekre volt kilátásom, annál is inkább, mert bizony, mi tagadás benne, a nekem már teljesen szokatlan vadászláz is úrrá lett rajtam és megreszkettette az egész testemet. De azért most már lőni kellett, itt volt a legfőbb ideje, mivel a haláltusát vivó szarvas mind alább vonszolta magával a gyilkosait. És lőttünk, mind a ketten egyszerre s csakhamar újra is, mert még volt erre időnk, mielőtt azok a megriasztott zsiványok ott hagyták a prédájukat. Kettő maradt ott közülük a vergődő szarvas mellett. Az egyik mozdulatlanul feküdt. Ez a fejébe kapott egy egész lövést. De a másik dühösen morgott, ugatott, vonyított és csusz-kált, bukfcenezett a hóban. Jaj lett volna annak az emberfiának, aki most az útjába kerül! Még két lövésre volt szükség, hogy végre ez is kiadja gonosz párját.

A másik három már az első lövésekre eszeveszetten rohant el onnan. Azért, mert amint ezt más-

nap láttuk a friss havon, szintén részesedtek a közöttük szétesapódott postagolyókból.

Amikor a leshelyünkről leszálltunk, akkor még élt az a száz sebből vérző szegény szarvas. És nem iparkodott előlünk menekülni, hanem mintha segítséget várt, kért volna tőlünk, úgy emelgette a fejét és úgy tekintett rám a könyes szemével. És en golyót eresztettem a halántékába, hogy ne kinődjék. Ez volt az egyedüli segítség, amit nyújthattam neki.

Éjnek idején, távol a falutól és szekér nélkül voltunk ott az erdő közepén s hegyen-bár, de a vadász-szákmanyunkat onnan ekkor haza nem vihettük. Ott hagytuk hát reggelig. A szarvas testén keresztül fektettük a farkasokat — örök gyanánt. Tudhattuk, hogy ezekhez semmiféle ragadozó még csak közelíteni se mer.

Mikor pedig másnap korán reggel csengős szánnal mentünk ki a vadjainkért, akkor ezeket már körülállta a fél falu halálkodó népe. Még az Acsi, cigány asszonya is ott volt, hogy számon kerje tőlük a rajkóinak a kenyérkeresőjét.

Az a megmaradt három farkas pedig talán még akkor éjjel elvándorolt tőlünk végképpen. Soha még a nyomukat se láttuk többé.

Chrysanthenumok, pálmák, egyéb szoba és levél növények, szőnyeg és mindenfajú disznövények, továbbá nemesített óriás nemes gyümölcsű kösme és ribizli-fák a lekivalóbb fajú gyümölcs-fák, diszfák, diszeserjék, fenyők, saját termésű vetemény és virág-magvak stb. felelőség mellett.

Különösen a telep rózsai érdemlik meg, hogy róluk külön is megemlékezzünk, előnyük az, hogy magról nevelt alanyokban vannak nemesítve és szabad földben teleltek, tehát azonnal kiültethetők s fogamzása minden kétséget kizárólag biztos. Több mint 100.000 db. különféle legszebb fajú rózsza van szállításra készen a következő árban: alesony törzsű gyöknes (wnrzelecht) drbja 20kr., — magas törzsű 3-tól 6 láb magasságban drbja 35 kr.

Részletes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve azonnal megküldi a „Várad-veleaczei műkertészeti és rózsatelep Nagyváradon”!

Nyul helyett hiuz. Mult évi deczember hónapban tartották meg Tysovicában, Gácsországbant az ottani uradalom területén a szokásos nyulvadászatokat. Egyszerre hajrás közben nagy lármá hirdette, hogy hiuzok vannak a hajtában. S tényleg 4 hiuz ügetett vígan a hajtók vonala előtt, de midőn a már nem messze lévő vadászokat észrevették, visszafordultak és a hajtók vonalán keresztül akartak törni. A hajtókat vezető egyik paraszt azonban, kinek kétsővű töltött fegyvere volt, az öreg nőtényt és egy fiatalelejtettek a másik kettő azonban eközben elillant. Hogy mikép kerültek ezek a több kilométernyi mezei területre, az annál különösebb, mert az éhség nem kergette őket, minthogy közel volt a uradalmi erdő, ahol egész nyár folyamán ugyancsak megtizedelték az őzallományt.

Szerkesztői üzenetek.

Fehérváry János urnak, Csobánka. Előfizetése május hó végével jár le. **Makky János** urnak, Somorjai sziget. A közölt czimre mutatvány ment. Gyűlési meghívókat és belépő nyilatkozatokat még eddig nem nyomattunk, mert ilyeneket senki sem kívánván, az amúgy is sok kiadásainkat nem akartuk szaporítani. A meghívónak szívesen adunk helyet lapunkban s az eredményt is kérjük közölni.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

Aradvárvegye közigazgatási erdészeti bizottságától.

233 K. E. B. 1901. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Az Aradvármegye területén állami kezelés alatt álló erdők és kopár területek őrzése céljából a boros-sebesi m. kir. járási erdőgondnokság kerületében Buttyin község székhelylyel évi 600 (Hatszáz) korona utólagos havi részletekben felvehető javadalmazással rendszeresített III-ad oszt. kerületi erdőőri állás üresedésbe jővén, — arra ezennel pályázat hirdettetik. —

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1879 évi XXXI t. c. 37. §-ának a—c pontja alatt előírt minősítésüket, ép és egészséges testalkatukat, nevezetesen jól látó és halló képességüket, magyar állampolgár voltukat és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt, saját kezűleg irt kérvényüket folyó évi április hó 28-áig alulírt bizottságnál nyújtsák be. Később érkező kérvények nem vétetnek figyelembe.

Megjegyeztetik, hogy a vármegyei erdőör szervezet értelmében a kinevezendő erdőör megfelelő magaviselet esetén fokozatos előléptetésben részesül, valamint az is, hogy az azonos minősítéssel bíró pályázók közül az oláhul jól beszélők előnyben részesülnek.

Aradvármegye közigazgatási erdészeti bizottságának Aradon, 1901. évi márczius hó 7-én tartott üléséből.

Dálnoki Nagy Lajos
alispán
mint a K. E. B. elnöke.

AJANLKOZÁS.

Egy fiatal, nős (gyermektelen,) rk. gymnáziumi 3 osztályt végzett, az erdőőri szakvizsgát letenni óhajtó szenvedélyes vadász s fatenyész, dicső s igen ajánló bizonyítványokkal, az erdészethet, vadászatnál alkalmazást keres.

Czime: Klinecz Károly (Ludviku).

Várasd (Gymnázium) Horvátország.

ERDESZETI MAGVAK!

Magyar Fenyőmag Pergető Intézet

és erdészeti magkereskedés

FARAGÓ BÉLA, Zala-Egerszeg.

Minden kiállításon kitüntetve; legujabban Párisban ezüst éremmel.

Ajánl mindennemű hazai és külföldi szavatolt legmagassabb csiraképességű

ERDESZETI MAGVAKAT,

kocsányos és kocsánytalan főlgyakkot.

Arjegyzék és számos erdészeti hatóság elismerő nyilatkozatának gyűjteménye kívánatra bérmentve küldetik.

ERDESZETI MAGVAK!

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói.
A nagyméltóságu Földművelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönbén felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivételbe.

POLGARI RUHÁK

a legujabb francia és angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készsággal beszerezünk és a vidéki megrendelések kivételére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megteveszteti óhajták, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyújthatnának. Kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földművelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

STEGMANN JÁNOS könyvnyomdája
Szász-Sebesen

elvállalja minden könyvnyomdai munka gyors és csinos elkészítését a legolcsóbb árak mellett.

Névjegymegrendeléseknél mintával is szolgálok és azok a megrendelés napján eszközöltetnek.

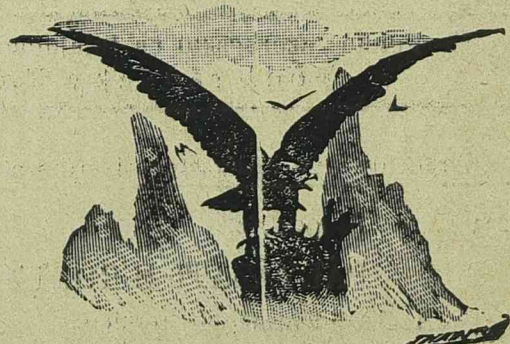
MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. ÉS KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTALÁLÓJA A REMONTOIR
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRÁK, ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KÉSZPENZÉRT, VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEJGYZÉK 2000ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN és BÉRMENTVE

Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szörmes vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészi kivitel.

Budapest, II. Donáti u. 7.

A természet és Halászat

állattani, vadászati és halászáti képes folyóirat. Egy évre 6 kor. Megjelenik havonként kétszer.

Mutatványokat ingyen küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.